

Základná škola s materskou školou Veľké Ripňany

**VÝCHOVNÝ PROGRAM
ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA**

ŠKD – MIESTO HIER, ODDYCHU, ZÁBAVY A POUČENIA

PaedDr. Andrea Pániková

Riaditeľka ZŠ s MŠ

Obsah:

Úvod

- 1. Ciele a poslanie výchovy**
- 2. Formy výchovy a vzdelávania**
- 3. Výchovný jazyk**
- 4. Tematické oblasti výchovy**
 - 4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy**
 - 4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami**
 - 4.1.2 Sebarozvoj a svet práce**
 - 4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda**
 - 4.1.4 Spoločnosť a príroda**
 - 4.1.5 Kultúra a umenie**

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov školy		Základná škola s materskou školou Veľké Ripňany
Adresa		Školská 528, 956 07 Veľké Ripňany
IČO		037860593
Riaditeľ školy		PaedDr. Andrea Pániková
Kontakt	tel. č.	+ 421 38 5392284
	e - mail	zsvripnany528@gmail.com

Výchovný program	
Názov: ŠKD – MIESTO HIER, ODDYCHU, ZÁBAVY A POUČENIA	
Forma výchovy a vzdelávania	denná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne
Platnosť výchovného programu od :	1. septembra 2023
Zriaďovateľ	Obec Veľké Ripňany Poštová 461, 956 07 Veľké Ripňany

Záznamy o platnosti a revidovaní výchovného programu	
Dátum	Dôvod zmeny
August 2023	V súlade s §8 ods. 1 zákona č. 245/2008 s platnosťou od 1.9.2023

ÚVOD

Charakteristika výchovného programu

Výchovný program pre školský klub detí vymedzuje základné požiadavky na poskytovanie výchovy a vzdelávania v školských kluboch detí.

Výchovný program:

- ✓ predstavuje vymedzené ciele a obsah výchovy a vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zabezpečenie komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa s akcentom na výchovnú činnosť,
- ✓ zohľadňuje ciele a princípy výchovy v čase mimo vyučovania, výchovy vo voľnom čase a neformálnej výchovy a vzdelávania,
- ✓ prispieva k ucelenému a vnútorne prepojenému systému základného vzdelávania, prepája formálne a neformálne vzdelávanie,
- ✓ prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa v úzkej spolupráci s príslušnou základnou školou a rodinou dieťaťa,
- ✓ zdôrazňuje demokratický prístup a prístup neformálnej výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacej činnosti umožňujúci zdieľanie osobných skúseností a pohľadov na obsah i proces,
- ✓ akcentuje potrebu pracovať s rozmanitosťou detí, ich rôznorodým potenciálom, nadaním aj znevýhodnením na princípe inklúzie vo výchove a vzdelávaní, ktorá je determinovaná vytvorením podmienok a podporných opatrení v podobe integrovaného systému prevencie, intervencie a personálneho posilnenia,
- ✓ predstavuje základný rámec pre tvorbu výchovných programov školských klubov detí, ktoré sú prispôbené miestnym podmienkam a deťom, ktoré ich navštevujú,
- ✓ je rámcom a východiskom pre tvorbu metodických materiálov pre školské kluby detí, ktoré môžu podporovať realizáciu výchovného programu školského zariadenia,
- ✓ podporuje napĺňanie obsahovej dimenzie výchovy mimo vyučovania, čím vytvára predpoklady plnohodnotnej prípravy detí na život,
- ✓ vytvára predpoklady na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí,
- ✓ zabezpečuje zmysluplnú realizáciu činností v školských kluboch detí zameranú na:
 - oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin,
 - záujmovú činnosť,
 - prípravu na vyučovanie, – vychádza z legislatívnych podmienok fungovania školských klubov detí a ich špecifik, pre ktoré je typické, že:
 - prijímanie detí do týchto zariadení nepodlieha prijímaciemu konaniu,
 - účasť detí na výchovno-vzdelávacej činnosti sa zakladá na rozhodnutí jedinca/zákonných

zástupcov dieťaťa,

- činnosti a aktivity školského klubu detí vychádzajú zo záujmov detí, čím je vytváraný dostatočný priestor pre individuálny prístup a vlastné tempo činnosti,
- časová voľnosť umožňuje flexibilitu vo využívaní rozmanitých foriem a metód práce a vo využívaní rozmanitých priestorov na ich realizáciu.

Charakteristika školského zariadenia:

Školský klub detí je súčasťou Základnej školy s materskou školou vo Veľkých Ripňanoch. Školské zariadenie sa venuje výchove mimo vyučovania. Zabezpečuje zmysluplné využitie voľného času detí, odpočinok a rekreáciu. Plní aj vzdelávacie ciele, rozvíja nadanie detí, učí deti pracovať v kolektíve, pomáha im prekonávať problémy a má dôležitú úlohu pri prevencii negatívnych sociálnych javov. Rozvíja dôležité osobnostné a sociálne kompetencie detí. Deti sa učia spolupracovať a tolerovať iných. Taktiež prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa na ktorej spolupracuje škola a rodina dieťaťa.

Dôležitá je vhodná motivácia, pestrosť činností, dostatok priestoru pre každého jedinca. Súčasťou výchovného procesu je aj hodnotenie, ktoré má byť hlavne pozitívne.

1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Ciele výchovy

- ✓ rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- ✓ rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- ✓ rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- ✓ podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- ✓ podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- ✓ uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- ✓ zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- ✓ rozvíjať záujmy a naplňovať novo - vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- ✓ podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole, • zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Poslanie výchovy v školskom klube

- ✓ umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovy vo voľnom čase, prostredníctvom neformálneho vzdelávania.

Ciele školského zariadenia

- ✓ Pestovať kladný postoj k ľudovým tradíciám
- ✓ Vytvárať podmienky na rozvíjanie schopnosti žiakov v oblasti počítačovej gramotnosti, práce s informačnými komunikačnými technológiami vo výchovno- vzdelávacom procese a mimoškolskej činnosti.
- ✓ Zabezpečiť podmienky na rozvoj osobnosti
- ✓ V oblasti športu rozvíjať pohybové aktivity
- ✓ Vytvárať podmienky pre vzdelávanie a výchovu nadaných a handicapovaných žiakov.

Zameranie školského zariadenia

Naše školské zariadenie realizuje svoje ciele tak, by vytvorilo zariadenie s dobrou klímou aktívnymi a spokojnými žiakmi.

Hlavným zameraním je:

- viesť žiakov k tolerancii a empatickému správaniu
- podporovať a rozvíjať schopnosti, talent a nadanie detí
- pripravovať veku primerané záujmové a relaxačné činnosti
- prostredníctvom zážitkov a tvorivých hier sprostredkovať nové poznatky
- viesť žiakov k zdravému životnému štýlu, pripraviť každodenné športové činnosti
- podporovať samostatnosť pri príprave na vyučovanie

2. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie v našom školskom zariadení sa organizuje v dennej a celodennej forme.

Výchovno – vzdelávacia činnosť sa poskytuje v čase najskôr od 6:30 hod. a najneskôr do 16:00 hod.

Organizačnou formou výchovy v školskom klube je voľnočasová aktivita.

3. VÝCHOVNÝ JAZYK

Vzdelávacím i výchovným jazykom v školskom klube detí je slovenský jazyk, ktorý je úradným jazykom Slovenskej republiky. Snahou zariadenia je , aby deti používali spisovný jazyk nielen v písomnej ale i v ústnej forme. Našou úlohou je pomáhať deťom, aby si ku svojmu rodnému jazyku vytvárali pozitívny vzťah a mali ho v úcte. Taktiež chceme klásť dôraz na odstraňovanie nárečových prvkov a nespisovných výrazov.

4. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa v ŠKD realizuje v týchto tematických oblastiach výchovy:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania. V tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami sú zahrnuté dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy Sebarozvoj a svet práce je zahrnutá so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb. V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú obsiahnuté dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človeka príroda. Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Vzdelávacia oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie
- rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa
- získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov
- získavať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ✓ Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
- ✓ Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
- ✓ Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
- ✓ Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov
- ✓ Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
- ✓ Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoj slovných zásob a gramatickej správnosti vyjadrovania.
- ✓ Osvojovať si komunikačnú etiku
- ✓ Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ✓ Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba
- ✓ Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
- ✓ Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti
- ✓ Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa
- ✓ Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
- ✓ Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny
- ✓ Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
- ✓ Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ✓ Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
- ✓ Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
- ✓ Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
- ✓ Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
- ✓ Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
- ✓ Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
- ✓ Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
- ✓ Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
- ✓ Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
- ✓ Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.1.4 Spoločnosť a príroda

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ✓ Utvrďovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
- ✓ Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
- ✓ Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
- ✓ Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
- ✓ Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
- ✓ Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
- ✓ Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít

4.1.5 Kultúra a umenie

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- ✓ Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
- ✓ Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
- ✓ Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie
- ✓ Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
- ✓ Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
- ✓ Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
- ✓ Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Počet výchovno-vzdelávacích činností/aktivít v jednotlivých oddeleniach ŠKD:

<i>Názov tematických oblastí výchovy:</i>	I. odd.	II. odd.	III. odd.
Vzdelávacia oblasť	123	123	
Komunikácia a práca s informáciami	41	41	
Sebarozvoj a svet práce	41	41	
Zdravie a subjektívna pohoda	41	41	
Spoločnosť a príroda	41	41	
Kultúra a umenie	41	41	

Poznámka: III. oddelenie pracuje v čase od: 11,00 do 13,00 hod. V tomto čase prebieha oddychová a rekreačná činnosť.